

Ουκ Εστιν Αίτιος των Κακών ο Θεός Εν Αρχή Ην ο Λόγος • Περί Πίστεως

Δογματικά

Τα εφ'ημίν (το Αυτεξούσιο)

(σε ασύνδετο σχήμα)

Γράφει ο **Βύρων Τομάζος**
Μηχανολόγος,
Απόφοιτος Πολυτεχνείου
Μονάχου
e-mail: btomasos@gmail.com

Όπως έγραψα στο προηγούμενο μου άρθρο, σε αυτό θα ασχοληθώ με τα δογματικά του **Μεγάλου Βασιλείου** κι εδώ έπαισα πάλι στα βαθιά νερά. Θα προσπαθήσω όμως κατά το δοκούν μου να σας μεταφέρω τι κατάλαβα, όμως υπάρχουν και πολλά κενά σημεία. Αντίλησα τις πηγές μου εκτός από τον Μ. Βασίλειο τα έργα, τόμος 7, πατερικές εκδόσεις «Πρηγόριος Παλαμάς» Β. Ψευτογκα, το βιβλίο του **Αγίου Νεκταρίου** (εκδόσεις Άθως Ευσυνία Χατζή και Γιώργος Μπάλας) στο οποίο εντυπωσιάστηκα για την βαθιά θεολογική γνώση και ευφράδεια του Αγίου μας, αποστάγματα επίσης πήρα από την «Ελευθερία του ήθους» του Χριστού Γιανναρά, την «Πατερική Θεολογία» του Unbaldo Νικολά (μετ. Εύη Ζωγράφου) καθώς και από τον Μπάριμα Google στη Wikipedia (Αγία Τριάς). Υπάρχει πλήθος πληροφοριών και βιβλίων γύρω από αυτό το θέμα. Όρεξη και κουράγιο να έχετε να διαβάσετε και να κολυμπήσετε στα βαθιά νερά.

Το μεγαλείο της σκέψης του **Μεγάλου Βασιλείου** διαφαίνεται στα δογματικά του με τα οποία όπως έγραψα στο προηγούμενο μου άρθρο μου θα ασχοληθώ μόνο με τα τρία που με απασχόλησαν και πιστεύω ότι απασχολούν αρκετό κόσμο.

Ουκ εστιν αίτιος των κακών ο Θεός

Αυτό είναι το **πολυθρήνητο** ως λέγει και ο ίδιος (Μ. Βασίλειος) πρόβλημα του κακού. Αυτό και για μένα είναι ένα μεγάλο θέμα και έχει προβληματίσει πολύ κόσμο, στο οποίο δίνει αμφιβολίες ακόμα και για την ίδια την πίστη τους. Βλέπουμε ανθρώπους και οικογένειες να τους πηγαίνουν όλα στραβά, και να εφαρμόζεται πλήρως ο νόμος του Μέρφι (**Murphy's Law**) που λέει ότι μπορεί να πάει στραβά θα πάει... Πολύ κόσμος λέει γιατί όλα τα κακά σε μένα; Βλέπουμε π.χ. οικογένειες να έχουν δύο παιδιά, το ένα να του έχει ο Θεός χαρίσει όλα, ομορφιά, εξυπνάδα, υγεία και το άλλο να είναι άσχημο, πνευματικά φτωχότερο, κακεκτικό, αδικημένο και να πεθαίνει νωρίτερα. Και διερωτάται κανείς γιατί να συμβαί-

νει αυτό;

Η μεγαλύτερη επιχειρηματολογία του Μεγάλου Βασιλείου και του Αγίου Νεκταρίου εστιάζεται δια του όρου «**τα εφ'ημίν**» (Στωική ορολογία) σημαίνοντα τα πράγματα που εξαρτώνται από το **αυτεξούσιον του ανθρώπου**.

Είς την ομιλία του αντικρούει ο Μ. Βασίλειος τα περί αθέων αντιλήψεις, που κατηγορούν το Θεόν ως αίτιον και δημιουργό των κακών. Το κακό κατά τον Βασίλειο, δεν έχει υπόσταση, ούτε ουσία, είναι μη ον και στερήσις αγαθού.

Κακό είναι η αμαρτία, η οποία αλλοτρίωσε τον άνθρωπο από το Θεό. Το κακό είναι αρχή και ρίζα της αμαρτίας τόσο εις τον άνθρωπο όσο και στον διάβολο (εκπεσόντα άγγελον).

Είναι το αυτεξούσιο των, με τα οποία θωρακίστηκαν από τον Θεόν.

Επιγενήματα του καθ' αυτό και κυρίως κακού, ήτοι της αμαρτίας, είναι το ηθικόν το και φύσει αποκαλούμενον κακόν το οποίο εξαρτάται από τη βούληση του ανθρώπου ως είναι φέρ' επειν ή αδικία, ο φθόνος, η αφροσύνη, ο φόνος κ.τ.λ. και το οποίο καταρραπαίνει την ψυχή και το κατ'αίσθησιν κακόν, ως είναι ο σωματικός πόνος, η ασθένεια, η στερήσις των αναγκαίων της ζωής κ.τ.λ. **τα οποία παραγράει ο Θεός προς διόρθωσιν των ανθρώπων**. Τα κακά αυτά έχουν παιδαγωγικό χαρακτήρα και προάγουν προς το αγαθόν.

Η κακία δεν είναι κάτι που υπάρχει, όπως ακριβώς κάποιο ζών, ούτε μπορούμε να τη θεωρήσουμε υπαρκτή την ουσία αυτής διότι το κακόν είναι στερήσις του αγαθού.

Ο Θεός εποίησε την ψυχήν όχι όμως την αμαρτία, που είναι η πηγή του κακού.

Γιατί όμως γενικά η ψυχή είναι δεκτική του κακού;

Εξαιτίας του αυτεξουσίου ορμής, η οποία μάλιστα αρμόζει εις την λογική φύσην.

Η αρετή επιτυγχάνεται με την ελευθέρα βούληση και όχι με την αναγκαιότητα.

Η ελευθέρα βούληση έχει εξαρτηθεί από τα «εφ'ημίν» που είναι το αυτεξούσιο. Εάν ο άνθρωπος δεν ήταν ελεύθερη και αυτεξούσια ύπαρξη, θα ήταν σαν ένα παθητικό και αδρανές σώμα, θα προσελκυόταν προς τη σωτηρία.

Θα ήταν ένα μη λογικό όν ένα ζώο δηλαδή. Η σωτηρία δεν συντελείται μόνο από την απόλυτη ενέργεια της χάριτος του Θεού αλλά και από την συγκατάθεση και την ταυτόχρονη ενέργεια του ανθρώπου.

Άρα δύο είναι οι παράγοντες της σωτηρίας: α. η **ελεύθερη θέληση του ανθρώπου** και β. η **χάρη του Θεού**.

Έτσι έχοντας ο άνθρωπος το προνόμιο της ηθικής ελευθερίας κάθε παρεκτροπή του καταλογίζεται σε αμαρτία που τον απομακρύνει από τον Θεό.

Ο θάνατος εξάπαντος δεν είναι κακό, εκτός αν κάποιος εννοεί μόνο το θάνατο του αμαρτωλού (για τον καλό χριστιανό ο θάνατος δεν είναι τιμωρία αφού θα πάει στον παράδεισο).

Πείνα, ξηρασία, βροχές άφθονες, είναι κοινές πληγές που πλήττουν πόλεις καθώς και έθνη **δια να περιορίσουν την υπερβολή του κακού**.

Ο Μέγας Βασίλειος αναφέρεται στην καταστροφή των Σόδομων και Ιερουσαλήμ και δεν τις αναφέρει ως τιμωρίες και αυτές που άξιζαν της κολάσεως.

Εγώ πληγώνω και εγώ θεραπεύω (Ι.Χ.). Διότι η μεν πληγή εμβάλει τον φόβον η δε θεραπεία προτρέπει προς την αγάπη.

Ο Θεός δεν βιάζεται άλλους και άλλους ζωοποιεί αλλά τον ίδιο με αυτόν που τον σκοτώνει τον ζωοποιεί και με αυτόν που τον πληγώνει τον θεραπεύει.

Εν κατακλείδι ο Θεός Αγάπη εστί, και εμείς σαν πλάσματα του θέλει το καλό μας, το οποίο μπορεί να μην είναι ορατό από εμάς.

Με αυτό το θέμα έχει ασχοληθεί και ο Αυγουστίνος (354-430μ.Χ.) ο πιο σημαντικός καθολικός πατέρας της εκκλησίας, ήξερε πώς να μολιλάσει την νέα θρησκεία δίπλα στο δέντρο του αρχαίου νεοπλατωνισμού, διασώζοντας συστηματικά ότι μπορούσε να διασωθεί από την αρχαία φιλοσοφική σκέψη, ο Αυγουστίνος αποτελεί για την ιστορία ένα αντικατάστατο συνδυετικό κρίκο ανάμεσα στον αρχαίο κόσμο και την χριστιανική κοινωνία.

Μέσα στα πολλά συγγράμματα του είναι και το «**Αν ο Θεός είναι καλός ποιος δημιούργησε το κακό?**»

Η λύση απάντηση που δίνει ο Αυγουστίνος είναι απλή το κακό από μόνο του δεν υπάρχει, είναι απούσια, περιορισμός του καλού, έτσι ακριβώς όπως το σκοτάδι δεν έχει μία ουσιαστική ύπαρξη, αλλά υπάρχει μόνο μέσω της αρνητικής οδού ως **απουσία του φωτός**.

Η θεωρία του Αυγουστίνου είναι ότι το κακό δεν υπάρχει, χωρίς όμως να προσδιορίζει αυτή την έννοια διαφορετικά, παρά μέσα από την αρνητική οδό, ως στερήση του καλού και σε αυτό συμφωνεί με τον Μέγα Βασίλειο που λέει κακόν είναι η

στερήσις του Αγαθού.

Η μοναδική μορφή του κακού που υπάρχει σε όλο το σύμπαν είναι η ανθρωπινή δολιότητα που εκφράζεται με την Αμαρτία δηλαδή με μια απομάκρυνση της ανθρωπίνης θέλησης από το νόμο του Θεού.

Όπως λοιπόν ο ιατρός δεν είναι αίτιος δια την χειρσηση ή τον καυτηριασμό, αλλά η αρρώστια έτσι και οι εξαρτισμοί των πόλεων οι οποίοι έχουν την αρχή των εις τα υπερβολικά αμαρτήματα, απαλλάσσουν το Θεό από πάσα κατηγορία.

Οι μὲν θάνατοι προέρχονται βεβαίως από τα εδώ δεινά, είναι η αρχή των κολάσεων εις τον Άδην και πάλιν τα κακά εις τον Άδην δεν έχουν αίτιον τον Θεό αλλά ημάς τους ίδιους, **διότι η αρχή και η ρίζα της αμαρτίας είναι η Ελευθερία μας και το αυτεξούσιον**.

Εν αρχή ήν ο Λόγος

Εν αρχή ήν ο Λόγος
Και ο Λόγος ήν προς το Θεό.
Και ο Θεός ήν ο Λόγος
(απ' όλα πριν υπήρχε ο Θεός.
Και ο Λόγος ήταν με το Θεό.
Και ήταν ο Θεός Λόγος).

Έτσι αρχίζει ο **Ευαγγελιστής Ιωάννης** το Ευαγγέλιο του. Αυτός ομίλησε πράγματα ανώτερα από κάθε ακοήν και υψηλότερα από κάθε νοη.

Το γεγονός ότι το προοίμιο του κατά Ιωάννη Ευαγγελίου, χαρακτηρίζει τον Ιησού «Λόγο» και όχι «Σοφία» όπως ο δόκιμος Ιουδαϊκός όρος, σφειλεται στην συνειδητή επιλογή από τον συγγραφέα ενός όρου, που στην φιλοσοφία της εποχής κυρίως στους στωικούς δηλώνει το Θείο Νου που εξουσιάζει τα πάντα.

Αξίζει να σημειωθεί ότι ο όρος «Λόγος» δεν αναφέρεται πουθενά στην συνέχεια του Ευαγγελίου, απαντά όμως στην πρώτη επιστολή και στην Αποκάλυψη.

Αυτό (το προοίμιο) έχει σχέση με την Αγία Τριάδα - θέμα πολύ φιλοσοφικό και **υπερβαίνει την ανθρωπινή νοησία**.

Το εξ αρχής σημαίνει ότι υπήρχαν ο Λόγος και ο Λόγος (Χριστός) ήταν πλησίον του Θεού (υπήρχε) και ο Θεός ήταν ο Λόγος. Γνωρίζω επίσης ο Μέγας Βασίλειος ότι τα λόγια αυτά θα έχουν θύμασι και επεξερίησαν να τα ανακατώσουν εις τα συγγράμματα τους πολλοί, από αυτούς οι οποίοι ευρίσκονται έξω από την αλήθεια της διδασκαλίας μας. Είναι των θύραθεν λογίων.

Ο Μέγας Βασίλειος εστιάζεται στο **εξ'αρχής** και στο **ήν** (ότι υπήρχε) και μας παροτρύνει να το χρησιμοποιούμε.

«**Και ο λόγος ην προς το Θεόν**» Πάλι εδώ το «**ην**» λέγεται διά αυτούς οι οποίοι βλαστημούν ότι δεν υπάρχει.

Που ήταν ο λόγος όχι βέβαια εις κάποιον τόπον, διότι τα απερίγραπτα δεν περιέχονται εις τον τόπον, αλλά που ήταν ;

Πλησίον εις τον Θεόν - ούτε ο Πατήρ καταλαμβάνει κάποιον τόπον, ούτε ο Υιός κάποια περιγραφή που να γίνεται παραδεχτή δια της περιγραφής, αλλά άπειρος είναι ο Πατήρ, άπειρος είναι και ο Υιός.

«Και ο λόγος ην προς τον Θεόν διε από ουκ τον Θεό ην ο Λόγος» αλλά προς τον Θεόν για να παραστήσει το ιδιαίτερον γνώρισμα της υποστάσεως.

Δει είπειν «εν τω Θεό», δια να μας δώσει λαβήν δια σύγχυσιν της υποστάσεως.

Η Αγία Τριάδα ονομάζεται το χριστιανικό δόγμα που περιγράφει τη πίστη σε ένα θεό με τρία πρόσωπα - τα τρία πρόσωπα ή υποστάσεις είναι ο Πατήρ, ο

Σημείωση : Αυτές είναι εικόνες που απεικονίζουν την Αγία Τριάδα. Αυτή με τους αγγέλους είναι η κατ'αρχήν Ορθόδοξος, όμως με την επίδραση της Δύσης χρησιμοποιούνται και αυτές που δείχνουν και τον Πατέρα, παρότι αυτό αντίκειται στην πρώτη εντολή «να μην ποιούμε είδωλο ούτε ομοίωμα του Θεού». Γι αυτό ο Παντοκράτορας στους ναούς έχει μόνο τη μορφή του Χριστού του Σαρκωμένου Λόγου. Επειδή όμως η Δύση τη εκδοχή πέρασε στο λαό η Εκκλησία μας το δέχεται σιωπηλά.

Υιός, το Άγιο Πνεύμα, τα οποία είναι **αδιαίρετα και ομοούσια** κατά την θεότητα, έχουν την **ίδια δύναμη και κοινή Θεία ουσία**. Αυτό το Δόγμα αποδέχεται η **πλειοψηφία** του χριστιανικού κόσμου το οποίο είναι γνωστό ως **τριαδικό δόγμα**.

Ο τριαδικός Θεός περιγράφεται ως «Τρισυπόστατη Μονάδα» η οποία φανερώνεται με ενέργειες και έργα στην κτίση και στη ιστορία.

Έχει μεν τρία πρόσωπα αλλά αυτά δεν αποτελούν τρεις χωριστούς θεούς, αλλιώς ο χριστιανισμός δεν θα ήταν μονοθεϊστική θρησκεία αλλά τριθεϊστική θρησκεία κατά το δόγμα, (τη δόγματα είναι οι αποφάσεις των οικουμενικών συνόδων) ο λόγος που είναι ο τριαδικός Θεός είναι ένας αν και με τρεις υποστάσεις είναι η απουσία χώρου και χρόνου.

Ο χώρος και ο χρόνος διαφοροποιούν τις ανθρωπίνες υποστάσεις μεταξύ τους, ώστε τα διαφορετικά πρόσωπα να αποτελούν διαφορετικούς ανθρώπους.

Επειδή όμως ο χώρος και ο χρόνος είναι κτιστοί (δημιουργήματα του θεού) ο Θεός δεν υπόκεινται σε αυτούς, έτσι έχουμε το Μυστήριο (ακατάληπτο για τους ανθρώπους) της τρισυπόστατης Μονάδας. Στην εκκλησιαστική ιστορία, η ταυτότητα της ουσίας και η διάκριση της σε 3 πρόσωπα οδήγησε συχνά σε «αιρετικές ερμηνείες».

Η τάξη αυτή που πρώτος αναφέρεται ο Πατήρ, δεύτερος ο Υιός, και τρίτο το Άγιο Πνεύμα, δεν ανταποκρίνεται σε αληθινή και ουσιαστική διαβάθμιση των τριών προσώπων (τη υπεροχή του Πατέρα) αλλά σχετίζεται με τη φύση του ανθρωπίνου λόγου.

Τα τρία πρόσωπα αυτά ή αλλιώς **υποστάσεις** έχουν μοναδικές και αμεταβίβαστες ιδιότητες που προκύπτουν από τις αόαντες (χωρίς χρονική αρχή) σχέσεις τους. Ταυτόχρονα τα τρία πρόσωπα έχουν μία ουσία ή φύση.

Ουσία και φύση καθιερώθηκαν ως έννοιες ταυτόσημες, που σημαίνουν την ίδια κοινή πραγματικότητα

- Πρόσωπο και υπόσταση καθιερώθηκαν επίσης ως έννοιες ταυτόσημες που σημαίνουν την ιδιαιτερότητα.

Σχέση των προσώπων

Η αιώνια σχέση των τριών προσώπων ή υποστάσεων αποσαφηνίζεται με τρεις βασικές προϋποθέσεις

- Αίτιο του τρόπου ύπαρξης της τριάδος καθεαυτής είναι μόνο ο Πατέρας
- Ο οποίος γεννά τον Υιόν και εκπορεύει το Άγιο Πνεύμα χωρίς όμως να υπάρχει χρονική διαφορά ύπαρξης των τριών.
- Οι τρεις υποστάσεις ή πρόσωπα υπάρχουν άχρονα και αιώνια ως εκδήλωση μιας ουσίας και φύσης.

Με άλλα λόγια υπάρχει

1. Ένα αίτιο
 2. Ταυτότητα ουσίας (τα πρόσωπα είναι ομοούσια) και
 3. Ετερότητα των υποστάσεων ή προσώπων
- Το ένα αίτιο και μια ουσία εξηγούν το γιατί ο θεός είναι ένας και η ετερότητα των προσώπων εξηγεί γιατί ο θεός είναι τρισυπόστατος.

Ετερότητα των υποστάσεων συνιστά ότι:

- Ο πατέρας είναι αγέννητος
 - Ο Υιός είναι γεννητός (άχρονα)
 - Το Άγιο Πνεύμα είναι εκπορευτό
- Οι ιδιότητες αυτές λέγονται «ποσοστατικά προσόντα» και κάθε ιδιαίτερο προσόν ανήκει στην ιδιαίτερη υπόσταση και μόνο.

Στην επαφή των με τον κόσμο και την Ιστορία

- Ουσία και φύση καθιερώθηκαν ως έννοιες ταυτόσημες, που σημαίνουν την ίδια κοινή πραγματικότητα
- Ο Υιός πραγματώνει το έργο της φανέρωσης

της άσαρκτης και ένσαρκης παρουσίας του στην κτίση και στην ιστορία για τη Σωτηρία του ανθρώπου.

• Το Άγιο Πνεύμα διενεργεί την τελείωση του δημιουργικού και απαλλοτριωτικού έργου.

Το λεγόμενο σύμβολο της Πίστεως ή σύμβολο της Νίκαιας - Κωνσταντινούπολης που τα 7 πρώτα άρθρα του θεσιπίστηκαν στην Α' Οικουμενική Σύνοδο, που έγινε το 325 μ.Χ. στη Νίκαια της Βιθυνίας ενώ τα υπόλοιπα 5 άρθρα συμπληρώθηκαν στη Β' Οικουμενική Σύνοδο που έγινε το 381 μ.Χ. στην Κωνσταντινούπολη, εκφράζει την ορθόδοξη διατύπωση του τριαδικού δόγματος περί του θεού.

Σας προτείνω να διαβάσετε μετά προσοχής το πιστεύω και θα διαπιστώσετε ότι μέσα αναφέρονται τα περισσότερα που προανέφερα.

Περί Πίστεως

Σε αυτή τη δογματική ομιλία ο Μ. Βασίλειος εξηγεί ως επί το πλείστον τα της Αγίας Τριάδος που προανέφερα. Επίσης αναφέρει και παραδείγματα περί πίστεως από την Παλαιά Διαθήκη όπως και ο Αβραάμ και Μωυσής κ.α, προσπαθώντας να εμψυχώσουν την Πίστη.

Τα τρία συστατικά της θρησκείας είναι η πίστη, η λατρεία και ο ήθος.

Πίστη ή εμπιστοσύνη του ανθρώπου στο υπερβατό, η πίστη αυτή καταγράφεται στα κείμενα και αποτυπώνεται σε λιμνεια τέχνης. Η στοχαστική επεξεργασία της πίστης είναι το Δόγμα και το σύμβολο της πίστης είναι η θεολογία. Η θεσμοποίηση της πίστης είναι το δόγμα και το σύμβολο της πίστης.

Λατρεία είναι το σύνολο των λεγομένων και πραττομένων της θρησκευόμενης κοινότητας όπως αυτά ενσαρκώνονται στην αρχιτεκτονική, τη διακόσμηση και τη μουσική επένδυση.

Αξιοσημείωτο είναι ότι στο βιβλίο ο **Γιανναράς** (Ελευθερία του Ήθους) αναφέρει ο Θεός δεν είναι ανώτατο ον της διαχρητικής σύλληψης, η πρώτη αιτία αυθεντική «αρχή» της λογικής αναγκαιότητας αλλά είναι «ο θεός των Πατέρων ημών του Αβραάμ, του Ισαάκ και του Ιακώβ».

Η πίστη έχει ως επακόλουθο ένα δεσμευτικό ήθος... Ένας τρόπος ζωής ορισμένος και οριοθετημένος.

Δείξε την πίστη σου από τα καλά έργα.
Αν δεν βυσιάζεις κάτι από τον εαυτό σου δεν πρόκειται να βοηθήσεις τους άλλους.

Ο Μέγας Βασίλειος ασχολήθηκε πολύ με τους αιρετικούς.

So what ??

Ο κεντρικός άξονας νομίζω είναι η αγάπη, ο Θεός

Αγάπη εστί και συγκεκριμένα για το πώς ο Θεός είναι αγάπη (από Wikipedia) : Είναι αγάπη, επειδή κάθε πρόσωπο της Αγίας Τριάδος, αγαπά προαιωνίως και ανάρχως τα άλλα δύο πρόσωπα, ενώ αγαπάται προαιωνίως από αυτά. Η δε αγάπη του Θεού προς την κτίση, είναι απόρροια αυτής της ιδιότητάς του, και όχι κατ' ουσίαν αγάπη, η οποία είναι ενδοτριαδική. Με άλλα λόγια, η αγάπη προς τα κτίσματα, και η συναισθηματική αγάπη μεταξύ των κτισμάτων, είναι **εικόνα εκείνης της αγάπης**, με την οποία αγαπάται προαιωνίως τα πρόσωπα της Θεότητας.

Αφού ο Θεός είναι Αγάπη δεν μπορεί να θέλει το κακό μας. Όλα τα ερωτήματά μας, οι ενδοισμοί μας στη ζωή πρέπει να έχουν σαν κύριο άξονα την αγάπη. Έχοντας την Αγάπη βρίσκουμε τις λύσεις.

Τη ρότα της ζωής μας την κάνουμε εμείς, ο Θεός μας έδωσε το αυτεξούσιο. Το μεγάλο να και όχι είναι απο εμάς τους ίδιους.

Ο Θεός ξέρει τι είναι καλό αλλά δεν μπορούμε να μιλούμε εμείς στο πνεύμα Του.

Ο άνθρωποι δεν εξαναγκάζονται απο το διάβολο. Η αμείλια ευθύνεται για την εξαπάτησή μας απο το διάβολο.

Η αμαρτία είναι το αίτιο του κακού και την αμαρτία τη φέρνει κυρίως ο κορεσμός και η αμείλια. Το εξ'αρχής και το ήν είναι τα βασικά του Ιωάννη. Οτι ο Θεός υπήρχε εξ'αρχής ακοίμω συχιά, ο άνθρωπος Θεός. Και το ήν είναι οτι ο Λόγος (είναι ο Χριστός και είναι άχρονος) ήταν παρά τω Θεό.

Η πνευματικότητα της Ορθόδοξης Εκκλησίας μας έχει μεγάλο βάθος κι εύρος και πιστεύω ότι είναι ενδιαφέρον και οι αυτούς ακόμα που δεν πιστεύουν απο φιλοσοφικής τουλάχιστον πλευράς, να το προσεγγίσουν. Όσο για τους νέους, έχει πολλές φιλοσοφικές πτυχές που ακονίζουν το πνεύμα τους και την κριτική τους σκέψη ανεξάρτητα τι πιστεύουν.

Για εμάς τους Έλληνες η μελέτη των Γραφών και ειδικά της Καινής Διαθήκης έχει ιδιαίτερη σημασία γιατί έχουμε το προτέρημα να είναι γραμμένη στη γλώσσα μας.

Η μακροχρόνια παράδοσή μας, τα ήθη κι έθιμά μας είναι συνυφασμένα διαχρονικά με την Ορθόδοξη πίστη και οι αυτοί επαναλαμβάνω πως πιστεύουμε ή δεν πιστεύουμε είναι ηθικόν καθήκον μας να τα μελετήσουμε αφού είναι άρρηκτα συνδεδεμένα με το Βυζάντιο και την ιστορία του Ελληνικού Έθνους.

Η μελέτη των Γραφών με αγαθή πρόθεση και πίστη της νέας γενιάς μας είναι το ζητούμενο.

Τελειώνοντας αυτό το άρθρο μου, διάβασα επίσης το βιβλίο του Χριστού Γιανναρά «Ορθοδοξία και Δύση και η Θεολογία στην Ελλάδα σήμερα» κι έπαισα σε πιο βαθιά νερά. Εμμένα έκπληκτος θεολογία είναι οργανωμένη ως επί το πλείστον κατά τα πρότυπα της Δύσης και κυρίως προτεσταντικά και οτι υποβαθμίζει τις εργασίες των 36 Πατέρων της Εκκλησίας που έγραψαν (Μοναχός Νικόδημος και Μητροπολίτης Νοταράς) τη Φιλοκαλία και μεταφράστηκε απο τον Ρώσο Πάισιο Βελτιτόφσκι και αυτό επιπρόσθετα η Θεολογία της Δύσης, πολύ λίγο βέβαια της δικής μας (βλέπε άρθρο μου για τη Φιλοκαλία).

Ισως κι αυτό γράψω εν ευθέτω χρόνω.

ΝΑΪΑΔΕΣ

Dancing

HOME RESTAURANT

Τέρης

Ιερεμίας

Μουσική

του σήμερα και

του χθές

Guest Star

Ντόρα

Στέρη

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

ΣΑΒΒΑΤΟ

& ΜΕΣΗΜΕΡΙ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Παράσκει 14 Φεβ.

του Αγίου Βαλαντίνου

Βασ. Παύλου & Αγ. Ιωάννου, Πλατεία Βούλας - Τηλ. 210.8990.197